

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»

проф. Віктор ГРЕШТА

«23» квітня 2026р.

ПРОГРАМА
вступного іспиту із спеціальності
ІЗ «Туризм та рекреація»
для вступників освітньо-наукового ступеня доктор філософії (PhD)

Програму вступного іспиту із спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» розроблено в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з даної спеціальності та призначено особам, які здобули вищу освіту за ступенем магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), і які мають достатній рівень теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, для продукування нових ідей, оволодіння освітньо-науковою програмою підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення. Вступник до аспірантури повинен продемонструвати повноту знань категорійно-понятійного апарату, нових підходів до трактування окремих понять, категорій та термінів, розуміння їхньої сутності, а також знання фактів, термінології, структур, принципів, закономірностей, методів і засобів психологічної науки. Вступник до аспірантури повинен також продемонструвати здатність аналізувати проблему з різних точок зору, показати знання психологічних явищ та процесів, діапазон володіння вміннями й навичками операційного рівня, методичну грамотність, зокрема сформованість конструктивно-планувальних, проектувальних, комунікативно-навчальних і дослідницьких умінь. Рівень знань, умінь і навичок вступників до аспірантури оцінюється балами відповідно до критеріїв оцінювання.

ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ

Вступний іспит із спеціальності J3 «Туризм та рекреація» для вступників освітньо-наукового ступеня доктор філософії (PhD) проводиться у вигляді тесту. Вступний іспит із спеціальності проводиться очно, в приміщеннях університету.

У виняткових випадках, іспит може проводитися у дистанційному форматі, з використанням інформаційного сервісу Системи дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» (для категорій вступників, визначених Правилами прийому до Національного університету «Запорізька політехніка» в 2026 році). При використанні дистанційного формату проведення іспиту, обов'язковою є процедура ідентифікації вступника та відеофіксації іспиту.

Використання вступником будь-яких додаткових матеріалів, довідників, електронних пристроїв та ресурсів, допомоги сторонніх осіб під час складання іспиту не допускається.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань вступників відбувається за 100-бальною шкалою, або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника «незадовільно».

Іспит складається з 40 питань, вірна відповідь на кожне з яких оцінюється в 2,5 бали.

Тест може проводитись як з використанням паперових носіїв, так і з використанням комп'ютера в Системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка». Якщо робота виконується на паперовому носії, питання, в яких зазначено більше однієї відповіді, оцінюються в 0 балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання акуратно закреслена вступником, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки та міркування, що приводять до відповіді на питання, можуть виконуватися вступником на чернетці, та не беруться до уваги при оцінюванні роботи.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ІСПИТУ

При підготовці завдань вступного іспиту зі спеціальності комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Технологія гостинності

- Становлення та розвиток індустрії гостинності.
- Розвиток готельного бізнесу та класифікація готелів.
- Управління службою харчування та напоїв.
- Транспортне забезпечення туристів.
- Сучасні інформаційні технології та світові готельні мережі в індустрії гостинності.
- Індустрія азартних ігор, як частина індустрії розваг.
- Проведення нарад, конференцій та виставок.

2. Готельне господарство

- Історичні етапи розвитку готельної індустрії.
- Нормативно-правове регулювання готельної індустрії.
- Класифікація підприємств готельного господарства.
- Глобалізація готельного бізнесу.
- Організаційна структура готельних підприємств.
- Принципи будівництва та архітектури сучасних готелів.
- Значення інтер'єру та озеленення готелів.
- Організація приміщень на підприємстві готельного господарства.
- Система безпеки та охорона праці в готелях.
- Організація прибиральних робіт у житлових групах приміщень підприємств готельного господарства.
- Організація послуг харчування у готелях.
- Організаційні принципи управління персоналом у готелях.

3. Ресторанне господарство

- Історичний розвиток ресторанного господарства
- Особливості діяльності підприємств ресторанного господарства
- Характеристика основних типів підприємств громадського харчування
- Технологічна інфраструктура підприємств харчування
- Обробка харчових продуктів. Принципи НАССР.
- Меню.
- Кухні народів світу.
- Матеріально-технічне забезпечення ресторану та охорона праці.
- Спеціальні послуги з організації обслуговування

4. Організація туристичної діяльності та підприємництво в туризмі

- Соціально-економічна сутність туризму і технології туристичної діяльності.
- Визначення та основні принципи взаємодії туроператорів і турагентів.
- Договірні відношення в туристичному бізнесі.
- Міжнародне регулювання туристичної діяльності.
- Сутність та складові туристичного продукту.
- Виробництво, просування та реалізація туристичних продуктів.
- Функціонування туристичної індустрії: регуляторні особливості.
- Основні поняття, принципи створення туристичної фірми.
- Обґрунтування і вибір підприємницької діяльності туристичної фірми.
- Основні етапи створення туристичної фірми.
- Організаційне оформлення туристичної фірми
- Планування та організація маркетингових заходів діяльності туристичної фірми
- Фінансовий план діяльності туристичної фірми.
- Бізнес-план як кінцевий продукт планування діяльності туристичної фірми.
- Зміст підприємницької діяльності та підприємницького середовища.
- Державне регулювання підприємництва.
- Галузі та види господарської діяльності.

- Моделі та способи підприємницької діяльності
- Планування підприємницької діяльності.
- Формування організаційної структури та управління підприємницькою діяльністю.
- Фінансування та системи оподаткування підприємницької діяльності.

5. Рекреаційна географія та рекреаційні послуги

- Рекреаційна географія як наука.
- Класифікація рекреаційної діяльності.
- Картографічний метод дослідження в рекреаційній географії.
- Рекреаційні ресурси.
- Рекреаційне районування.
- Стандарти рекреаційної діяльності.
- Географія сучасного міжнародного туризму.
- Рекреаційна послуга.
- Територіальна рекреаційна система.
- Організація рекреаційної діяльності.
- Організація лікувально-профілактичних, спортивно-оздоровчих послуг.
- СПА-технології.

6. Економіка туризму та маркетинг

- Економіка туризму: суть, зміст та основні поняття.
- Економічна ефективність туризму.
- Сутність і особливості маркетингової діяльності в туризмі.
- Маркетингове дослідження ринку туристичних послуг.
- Економічна сутність туристичного продукту.
- Маркетинговий потенціал підприємств туризму.
- Матеріальні та нематеріальні ресурси підприємств туризму.
- Основні та оборотні засоби підприємств індустрії туризму.

- Трудові ресурси підприємств туризму.
- Ефективність та продуктивність праці працівників у туризмі.
- Джерела формування та напрями використання доходу туристичних підприємств.
- Витрати та собівартість послуг на туристичних підприємствах.
- Маркетингове управління обсягом реалізації послуг на туристичних підприємствах.
- Ціноутворення в туризмі та маркетинг.
- Прибуток та рентабельність туристичних підприємств.
- Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств туристичної індустрії.
- Фінансове планування на туристичних підприємствах.
- Інвестиційна діяльність туристичних підприємств.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бахрушин В.Є. Методи аналізу даних: навчальний посібник для студентів. Запоріжжя: КПУ, 2011. 268 с.
2. Віндюк А. В., Гурова Д. Д., О. М. Корнієнко. Рекреалогія та курортна справа: Навчальний посібник . Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
3. Галасюк С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С. Галасюк, С. Нездоймінов. Київ : ЦУЛ, 2019. 178 с.
4. Готельно-ресторанна справа. Навчально-методичне видання / Б. Андрушків, Л. Малюта, Г. Островська та ін. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2018. 268 с.
5. Закон України «Про туризм» № 324/95-ВР від 15 вересня 1995 року.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Кручек О. Основи туризмології: навчальний посібник / О.Кручек, С. Соляник, С. Гордієнко. Херсон : Олді Плюс, 2020. 234 с.
7. Кукліна Т.С., Прусс В.Л., Каптюх Т.В. Ресторанна справа: технологія і

організація обслуговування: навчальний посібник. Запоріжжя: Просвіта, 2018. 392 с.

8. Литвиненко Т.Є. Організація виробництва у громадському харчуванні: Опорний конспект лекцій / Т.Є. Литвиненко. Київ : КНТЕУ, 2014. 235 с.

9. Мальська М.П. Економіка туризму. Теорія та практика: підручник / М.П. Мальська. Київ : ЦУЛ, 2019. 344 с.

10. Маркетинг в готельно-ресторанному господарстві : навчальний посібник. / С. Цвілий, Т. Кукліна, В. Зайцева. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2023. 260 с.

11. Маркетинг в туризмі : Навчальний посібник. / С. М. Цвілий, Т. С. Кукліна, В. М. Зайцева. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 260 с.

12. Нечаюк, Л. І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент : навч. посібни. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 343 с.

13. Організація і технологія надання послуг гостинності : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 488

14. Організація готельно-ресторанної справи : навч. посіб. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 484 с.

15. Ризики та економічна безпека туристичних фірм : навчальний посібник. / Д.Ю. Мамотенко, А.П. Безхлібна, С.В. Гресь-Євреїнова Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 244 с.

16. Світлична В. Ю., Александрова С. А. Економіка туризму : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 167 с.

17. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 296 с.

18. Williams A., Siegel D. Corporate Social Responsibility: A Theory of the Firm Perspective. *Academy of Management Review*. 2001. №26(1). P. 117–127. DOI: 10.5465/AMR.2001.4011987.

19. Yang X., Song R. Mechanism of influence of the digital economy on tourism industry development. *Progress in Geography*. 2024. №43(10), Pp. 1943–1955. DOI: <https://doi.org/10.18306/dlkxjz.2024.10.004>.

20. Yung R., Khoo-Lattimore C. New realities: a systematic literature review on virtual reality and augmented reality in tourism research. *Current Issues in Tourism*. 2019. №22 (17). Pp. 2056–2081. DOI: 10.1080/13683500.2017.1417359.

Затверджено на засіданні фахової атестаційної комісії з проведення вступного іспиту із спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», для вступників ОНС доктор філософії «23» квітня 2026р.

Голова комісії

Валентина ЗАЙЦЕВА